

Namn att minnas

Carl Lidbom

I pseudonymen Bo Phandersons nyutkomna detektivroman »En galakväll på UD» – vilken torde komma att uppskattas mindre för sin intrig än för sina indiskreta, intelligenta och ironiska interiörer från Kanslihuset och Arfurstens palats – förekommer en figur, som kallas statsrådet Nils Greger.

Om honom får man veta att »han är, eller kanske skulle man säga var, en ganska duktig jurist» och det är ju allmänt bekant att »regeringens talangscouter alltid på jakt efter jurister som visat något slags förståelse för dess strävanden.» I fortsättningen heter det:

När statsministern hade trasslat in sig i sitt kommunala samband så ordentligt, att han inte längre visste om det var kommunerna som behövde staten eller staten som behövde kommunerna, råkade Greger, med en viss känsla för vad tiden krävde, skriva en uppsats som redde ut begreppen. Statsministern, som ju alltid haft fin näsa för att plocka fram nya förmågor ur det okända, beslöt då i en av sina stunder av viljestyrka att Greger skulle göras till statsråd ... Sedan Greger själv bekräftat att han alltid känt sig radikal var saken klar och kören, d. v. s. partipressen kunde stämma upp sin lovsång.

På ett annat ställe heter det: »Greger tycks inte ha varit någon särskilt verksam föreningsman och sitt politiska hemvist och intresse upptäckte han nog egentligen först när det blev aktuellt att göra honom till statsråd.» Om hans arbetsuppgifter får man följande upplysning: »Egentligen var det meningen att Greger skulle bli en allmän konsult, en sådan där som rättar kommatecken i propositionerna, men så upptäckte man att han kunde språk, inte bara engelska utan t o m franska. En sådan sällsynt fågel måste utnyttjas mera rationellt. Utrikesminister kunde han inte bli, då denna post redan var besatt av en framstående partiman, som flera gånger varit utomlands.» Som en följd härav används Greger mycket »för att representera regeringen vid officiella middagar och hålla tal på utländska.»

I varje fall så långt stämmer bokens skild-

ring av statsrådet Greger om man bortser från en viss tidsförskjutning alldeles utmärkt in på statsrådet Carl Lidbom.

Till skillnad från Greger hade emellertid Lidbom inte bara en utan hela två meriter för att bli konsult i den socialdemokratiska regeringen. Han hade icke blott skrivit en uppsats där han förklarade nödvändigheten av det kommunala samband, som den sandlerska författningsutredningen under något årtionde av idoga mödor överhuvudtaget aldrig kommit att tänka på. Han var dessutom den ende svenske jurist, som om icke förstod så dock – i en rad tidningsartiklar – försvarade hr Erlanders lika originella teori att socialdemokratin borde kvarstå i regeringsställning oavsett om partiet förlorade sin majoritet i andra kamraren.

Efter ett sådant herkuliskt lojalitetsprov gentemot hr Erlander kunde hr Lidboms upphöjelse till statsråd anses säkrad och den blev också en av statsminister Palmes första hedersbetygelser åt sin föregångare. Att hr Lidboms statsrådsutnämning var ett lyckokast nära nog jämförligt med utnämningen av Camilla Odhnoff resp av Hej-Sven Moberg, framgick när han i slutet på förra året för första gången tog till orda i Sveriges riksdag. Det skedde för att besvara en interpellation av hr Björck i Näs-sjö (m) om narkotikainformationen, och det blev en riksdagsdebut som gav genljud i hela landets press. Hr Lidbom lät förstå att den som ville stävja narkotikamissbruk bland ungdomen missleddes av konservativa värderingar och visar bristande respekt för jämlikhet och solidaritet. Denna meningssyftning torde ha mottagits med berättigat bifall i landets samtliga knarkarkvartar, där man efter detta känner sig helt jämlik och solidarisk med hr Lidbom. För att ge ytterligare eftertryck åt sin synpunkt varnade statsrådet sina åhörare för att »falla i trance för experter». Till hr Lidboms ovanskliga heder bör framhållas att det av hans inlägg klart framgick att han inte är någon expert på det ämne han behandlade, varför riksdagens ledamöter liksom vi andra

dödliga bör ha full frihet att falla i trance för honom.

Carl Lidbom är född i Stockholm 1926. Han kommer från högborgerlig miljö. Hans far var kammarrättsråd, hans farfar läkare. På fädernet härstammar han från Lidköping, på modernet från Gotland, men själv är han alltigenom stockholmare och har fått hela sin utbildning i Stockholm. Efter studentexamen började han läsa språk och statskunskap – för Herbert Tingsten! – men övergick småningom till juridiken. Han tog fil kand 1947 och jur kand 1950. Efter att ha varit fiskal i Svea hovrätt, tingssekreterare i Lindes och Nora domsaga och biträdande resp tf sekreterare i arbetsdomstolen blev han 1961 assessor i Svea hovrätt och byråchef i inrikesdepartementet 1963. Två år senare utsågs han till kansliråd i justitiedepartementet, 1966 blev han departementsråd och 1968 rättschef.

Hans obestridliga ambition och arbetsförmåga har utnyttjats för en rad uppdrag, främst på lagstiftningens område. Han har sysslat med bl a semesterlagen, allmänna försäkringslagen, de studiesociala systemen, grundlagsfrågor – det var han som svarade för den stora grundlagspropositionen till 1968 års riksdag – reklamlagstiftning och familjerätt. Han har varit expert åt grundlagberedningen och skattstrafflagutredningen samt är ledamot av utredningar om samarbete mellan samhälle och näringsliv och om rätt att frånträda avtal. Han har också varit expert vid förhandlingar i bl a Europarådet och ILO.

Efter sin famösa riksdagsdebut har hr Lidbom förekommit i kamrarna om möjligt ännu mera sällan än fru Odhnoff och hr Moberg.

Han har i stället arbetat på de mycket inre och de mycket yttre linjerna. Som konsult är han statsministerns närmaste man i statsrådsberedningen, vilket kan sägas vara en nyinrättad befattning, och har i denna sin egenskap fått i uppdrag att föreslå en genomgripande omorganisation av regeringen både med hänsyn till departementens antal och fördelningen av deras arbetsuppgifter. Samtidigt har han följt statsministern på flera utländska resor, bl a till Moskva, förhandlat i främmande länder och överhuvudtaget agerat som ett slags biträdande utrikesminister, inte minst, som nämnts, i representativa sammanhang. Det anses att hr Palme önskar att Torsten Nilsson efter en ev socialdemokratisk valseger skall dra sig tillbaka inom tämligen snar framtid för att ge plats åt hr Lidbom. Detta skulle varit en av anledningarna till att Lennart Geijer och inte – som många väntat sig – hr Lidbom utsågs till justitieminister.

Carl Lidbom är en i det närmaste två meter lång, blond, bredaxlad, piprökande person med hustru och två döttrar. Han bor granne i Vällingby med hr Palme. Hans hobby, i den mån han har någon utöver karriären, är segling. Han lär vara särskilt skicklig på att vända i vind och gira babord hän. Den egenskap han enligt egen uppgift sätter högst är – självständighet.

När och om hr Lidbom flyttat in i Arfurstens palats är det tänkbart att man kanske till sin skam kommer underfund med att man trots allt underskattat Torsten Nilsson som utrikesminister. Det kan endast framtiden utvisa.

GU

På bra färg står det Beckers

